

HEBREOS

Moocaani Illifeenedi Ihiimaano.

(Jn 1.3)

¹ Siicije naha Moocaani moheede-temihaima iimaajibuuhi saicino siibadihije, jibogominaafeenedi.

² Jaaruubo jisumi jino niinoosumi mihaima iimaabo Illifeenedi. Jaabo Illifeenedi Moocaani paryi jinijeneque eheetavuuboro diibo usefaño paryi fanoovaaco iicaqui ficuubo.

³ Jaabo diibo Moocaani imi aricuco ifusuubo Moocaani ifi tolli ejeevanoco ifusuubo. Jaabo sefari paryi fanoova icahi imityahijifeenedi. Jaaboro bu mohimitico ifilluuboro casivuubo niquejefaño Moocaani aivoji icagahallivi, imiyanaagonovi.

Moocaani Achi Sihidi Jeevahi Niqueje Toomominaa Janaanicivi.

⁴ Jaamaño Moocaani Achi sihidi jeevano minifetehi Moocaani toomominaa allinoocivi. Miuro caani busumijeti gaayicibo diito janaanicivi aivo imityamañovi.

⁵ Jaamaño cono bu Moocaani safooba itoomominaati cajaanibaco: Iijoho taseemene, jifucu uubadiro idiicaabo, noonova.

Bu cajaanibaco:

Uujoho diibo caaniti icaji. Jaanoti diibo taseemeneti icaji, nuunova.

6 Jaanoti idiboro Illi iicaaboco jiihallivi isivauboro nuubo:

Mihimo diiboco paryi amihai Moocaani toomominaa, nooboro.

7 Jaanoti diito itoomominaaditi nuubo:

Itoomominaaco guibhubati eheetavoobo, bu ijeevominaaco cijigaiguihuti eheetavoobo icano, noonoro.

8 Jaanoti Illiditi noono:

Moocaani dihaivoji icaga; Jaafa ufucuro ifinitino fahiiivaroro icahi, bu ditajiba imino atajibano iicano.

9 Iticovonocoro idiimogooboro imitinoco diheguehi. Jaamaño Moocaani Didios iicaaboco sihidi imono icaco acihi, digataavominaa allinoocivi, noonoro.

10 Tolliro bu noono:

Aivojibo, ijoho aivo iticoni jinijeque tanooco ficuuhi. Bu jaaboro dihuseri niquejeque deetavuuhi.

11 Jaaruno toneheje finiji. Jaanoti ijoho ufucuro finitibo fahiiivaroro diicaji. Jaanoti toneheje queemeveji gaachehu ooomovonicibadi.

12 Jaanoco gaachehu mihicanicibadi gatatahuruji. Bu jaanoco buunaniji gaachehu siino mubuananicibadi. Jaanoti naha ijoho diiboro fahiiivaroro diicaji; ufucuro difi finijitihini, noonoro.

13 Jaamaño mero Moocaani itoomominaati cajaanibaco nuutihini:

Tamiyanaagonovi casivo, diminaaco iguiinonijinhachuta, nooboro.

14 Miiro paryi Moocaani toomominaa jilli gaijamiro Moocaanico ejeecivomo. Jaamoco gallufiibo taajasuco agaayicijimoco ihamusuqui.

2

Mataajajinoco Mejeevesudino.

1 Jaano jilli iicaneguiiha aivo imino muguubuniciji oono muguubuhinino, iimino jiihaiti buhigovi minifototimo miicaqui.

2 Jaanoti naha siicije Moocaani toomominaafeenedi aaciuno jiiibogo sefano icauhi. Jaanoco guubuutimo imitico omooniumoco toonohalliti idaasuno moonicafutuuhi.

3 Jaabadiro bu miihai aivo aajashutino taajasuco mejeecivotihachijii, miihaico idaasuno moonijiruubo. Miiro toono taajasuco iticoni diiboro, Aivojiiibo jiiibuguuhi. Jaanobuunati jari toonoco uguubuumo imino agaajaciumoro miihaijaagovi fatyusuuhi.

4 Jaabadiro bu Moocaani toonoco imino gaa-jasuuhi miyaano iicanoco. Toonoti igaaajaqui ajabafiranehejeque, sihidi ejeevano, mityano aatyimeratinehejeque omoonihicaunofeenedi, bu tolliro miihaico Igaijaco siibadihije aacinofeenedi icano ijeebii onoobadi.

Jesu Inahabomi Iicabadi Minifutuuhi.

5 Miiro oono toojeti mihiimaaje ufucu icajino jiiinijeque Moocaani itoomominaa usefaño ficuutihii toojeque itaajiiibaqui.

6 Miiro samañoohaame Caatinihaamefaño saatoho neehi:

¿Milli ijoho Moocaani sihidi edeevaabo miyaminaa sihidi ejeevati mediti deesamaajirahi? ¿Jaabo collihi diito iguijevefimojaago feejirahi?*

⁷ Miïro jihachutasituro diitoco diitoomominaaguiinovi ficuuhi. Jaaruumoco fanoova imiri, bociri icano diitoco bocisuuhi. Bu jaaboro diitoco mityaco daaciuhi paryi edeetavuunohallivi.

⁸ Paryi fanoovaaco diitoguiinovi ficuuhi, noono. Jaamaño tolli paryi miyaminaafiguiino ificuumumaño diitoguiinovi fanooro icacuuno. Jaaruno fañehiica mahatyimetihiica paryi fanoovaro diito iijico oboci gonoco.

⁹ Jaarunofaño mahatyimehi Jesuco jihachutasituro Moocaani itoomominaati guinovi ificuumoco. Moocaani sihidi igaijima iicamaño imuguuhi diibo famoohalliviro iguijeveujinoco. Jaaruubo jisumi diiboco Moocaani bocigusuhi idaasuno iicauboro iguijeveuno jaada.

¹⁰ Jaamaño Moocaanidi fanoova choomotihi diibo feenedi. Jaabo Moocaani imeguehi famooro iseeme iimihigo niquejefaño ofoonoco. Tooneguiiha Moocaani Jesucristoco idaasuno moonisuuhi imi Taajasuminaafiti iicaqui.

¹¹ Jaamaño paryi imibachuciniicumoco ijeevadi ificuumoco, bu diitoco imibachuubo icano paryi sacanitaro. Tolli iicamaño Moocaani Achi nucufeguetihi diitoco: Tañahabomi, onoo

¹² Caatinihaamefañodi:

Iti iimaaji uujoho tañahabomima. Jaaboro ico

* **2:6** Sahaamefaño noono: Miyaminaafi.

imeji dimasineri igaivominaafeenevi,
noonoro.

¹³ Tolliro bu noono:

Uujoho Moocaanico esiciniji, noonoro.

Jaabadiro bu siino noono:

Jineeri icahi, jino seemeque Moocaani uco
aacihinimoma, noonoro.

¹⁴ Miïro jaamo miyaminaa seemere ihuucuma,
itijohoma icano iicamo. Jaabadiro bu tolliro
Jesu minifutuuhi ihuucuma, bu itijohoma icano
iguijeveuqui. Jaano iguijeveuneri oono guijeni
mityama iicauboco ijico ifinisusui.

¹⁵ Jaamaño jilliti taajasuubo oono paryi
famooro iguijeveneque iiguimoro jijovotobadi
iicacuumoco.

¹⁶ Jaamaño Moocaani toomominaaco
ihamusuqui saautiibo. Jilli Abraham
iyaachimihacoro aamusuvaubo saauhi.

¹⁷ Jaamaño diito inahabomi iicaubadiro icaubo
sacerdotemi aivojiboti iicaqui jeevesutiibo iica-
maño, bu sihidi idaasugoma iicaqui Moocaani
imefeenevi, tolliro bu miyaminaa imitico ibu-
usuqui ifico idaasuno omoonifeenedi.

¹⁸ Miïro idaasuno iicauneri ifi nisucafutuuhi.
Jaamaño jisumi amusuubo tolliro
inisucafotomoco.

3

Jesu Moise Janaanicivi Jeevahi.

¹ Tañahabomi, amihai mihimibachucinicumaño
ijeevadi mihicamo, Moocaani ita iicaqui ucuuhu-
vamotoo mihicamo imino magaaja Cristo Jesu
mohiimaa iiji minisuminaafti iicanoco, bu sacer-
dotemi aivojibo diibo iicanoco icano.

² Jaabo Jesu Moocaanima imino icauhi. Jaaboco Moocaani jino dudicamaajehallivi ficuuhi. Jaabadiro bu tolliro Moise imino icauhi Moocaani iijano miyaminaaco ejeecivuunovi.

³ Jaarunofaño Jesu janaanici toonovi ibocima icahi Moise janaanicivi; oono iijaco eheetavoobo tooja janaanicivi ibocima iicanicibadi.

⁴ Miïro iijanoco eheetavomo iticovoocivi icahi. Jaarunofaño paryi fanoovaaco eheetavuubo Moocaani.

⁵ Jaabadi Moise aivo imino icauhi Moocaani iijaco ejeecivehicaunovi: Ududicamaaihicaunobuunati Moocaani eheetavuujinoco iijibogono.

⁶ Jaarunofaño aivo Cristo janaanici imino icahi Moocaani iijaminaa miïhai mihicamoco ootomoobo. Jaamo miïhai Moocaani iijaminaa mihicamo sefano mihicamoro mehesiciniqui, diibo onoonoco imo imo momoonimoro mimiyaaveguequi niinofucuvi.

Moocaani Cuumiminaa Ajaguisijino.

⁷ Miïro jaamaño, Moocaani Gaija neehi Caatinihaamefañodi:

Jaachiiji amïhai Moocaani iijico muguubuhachiiji

⁸ amïhai jeebico mucuhufutusudino, johono sicaihigovi iicausumi Moocaanijaagovi isifiratuumoro diiboco inisuumo iicaubadi.

⁹ Tahigo amïhai eedeetemihai uco nisuuhi, buhicagaha cuarentadi ficabava ticovovi tahi uujoho omoonihicaunoco atyimehicaurumo.

¹⁰ Jaanoma iicaubo diitojaa isifiratuumoro nuuhi: Jilli fahiijivaro ijeebïnoco imitasumoro fahigova igomoro icahicamo, jaamoro

imeguehica^timo taaj^hhaico agaajanoco,
nooboro.

11 Jaamaño uujoho toonohallⁱtⁱ diitojaa
isifiratuuboro tamomofañodi, nuuhi:

Uma ajaguisijimañovi diitoco ifutusujitⁱhi
nooboro, noono.

12 Tañahabomi, jaaneguiiha mehesicⁱni
cajaatyoba am^hhaiti iimitⁱno jeeb^hma iicamoro
toonoco mitasudino iicaabo Moocaaniditⁱ diiboco
mimiyaavogotimaño.

13 Tolli icatimoro fahⁱgovavⁱ fafucuvaacivⁱro
mequehecutusucasi jisumi jino iicanohachuta.
Jaamo am^hhaiti cajaatyobaco imitⁱ bañitⁱno
icadino. Jaaneri am^hhai jeeb^h Moocaaniditⁱ
jenaano minifetedino.

14 Jaanoti siicⁱjetiro mehesicⁱninoco suufenitⁱmo
toonofañoro quehecuno mihicamoro niinofucuvⁱ
mihifotohachijⁱ, Cristojaagoti samañoonoti
mataañovaji.

15 M^hro jilli noono:

Jaachijⁱ Moocaaⁿi onoonoco muguubuhachijⁱ
am^hhai jeeb^hnoco mucuhufutusudino, jo-
hono diibojaa isifiratuumo iicaubadi.

16 ¿Cajaatyo nacu diibo iimaaco guubucuurumo
diibojaa isifiratuumo? Eti bu johono paryⁱ Moise
Egipto jⁱinijeti isivaumo.

17 ¿Nacu bu cajaatyoma Moocaaⁿi sifiratuuhi
cuarentadino ficabava ticovovi? Eti bu diito
Egipto jⁱinijeti isivaumo oono imitⁱco eheetavu-
umoma. Jaamo diito paryⁱ finⁱuhi sicaihⁱgovi,
iguijeveumo.

18 ¿Nacu bu cajaatyoco Moocaani imomofañodi nuuhi: Tafaño majaguisijihigo mihifetejitih, nooboro? Eti bu diibo unuunoco: Jii, unuutimoco.
19 Miïro magajacuuhi imiyaavuguutimaño diito ifutuutinoco.

4

1 Jaamaño ufucu Moocaanima majaguisijinoco aaciguunoma mihicanohachuta imino mehesicini amihaiti saato ho toonovi ifototimo mihicadino.

2 Miïro mihaiço bu aciumo tobogo taajasujibogoco diitoco iicaubadiro. Jaaruno diito uguubuuruno diitoco imino mooniutih uguubuurunoco imiyaavuguutimaño.

3 Jaanoti naha mihai toonoco mimiyaavogomaño toono jaguisifaño mihifetehi. Oono Moocaani jilli nuuhi:

Jaamaño diitojaago uujoho isifiratuuboro diitoco nuuhi tamomofañodi, uuma ajaguisijimañovi ifetejitimo, nuubo Moocaani.

Jaarunofañõ Moocaani jiiñjeque ifiivusunotiro iticoniubo eetavuubo imivuudi jaguisiubo.

4 Jaamaño miïro samañoohaame Caatinihaamefaño jilli noono jaguisifucuditi:

Sahuse juugahuseti safucu icano nigaciti idudicamaajeti Moocaani jaguisiui, noonoro.

5 Siino bu Caatinihaamefaño noono:

ifetejitimo uuma ajaguisijihigo, noonoro.

6 Jaarunofañehiica icamo saato ho toono jaguisifaño ijicafetejimo. Jaanoti iticoni toono taajasujibogoco uguubuurumo toonofañõ ifutuutih: Jii, noomoro imiyaavuguutimaño.

7 Jaamoma iicaubo Moocaani siino bu oovicuhi jisumico, jino mihicasumico. Miïro Moocaani miïhaima iimaahi, toonobuunati goovacuutinati David unuunofeenedi. Oono Caatinihaamefaño onoonoco munuucuui. Jaanoco bu siino me-neehi:

Jaachiji Moocaani iijico muguubuhachiji amïhai jeebico mucuhufutusudino, noono.

8 Jaanoti Josue diito israelmico toono jaguisico ihaciuruva, Moocaani siino sifucuditi iimaacuujitirahi.

9 Jaanegui icanehiica sano Moocaani cuumiminaa ajaguisijino.

10 Jaamaño miïro Moocaanima ijaguisiqui iïcafotoobo, idudicamaajeti ajaguisicuubo, oono Moocaani iinoti ajaguisicuubadi.

11 Jaanegui masiï mesefaquifetequi toono jaguisijinofaño miïhifetequi. Jaanegui saatohoba johono, imiyaavuguutimo iicaubadi mihicadino.

12 Miïro Moocaani iiji buheehi mityama icano aivo janaanici siïjevano fanoova aamigano fahigovaaciti iijino icano siïjeva janaanici vi siïjevano. Jaamaño mojeebiï, mohesamaaje icano faicuvano icarunoco adicino, bu miyaminaafi ifico faabeheri adicino icano. Jaanoro foovono miniiyuno mohesamaajeque, mojeebiï esicinico icano.

13 Aivo jinehejeba chahahi Moocaani ifiivusunoto afataniivejiruno. Paryi fanoovaro foovono icacuui faayacafutucuuno. Jaadi johono diibo imefeenevi mohimitico mihimibachujiibo imefeenevi.

Jesu Aivo Janaanicivi Sacerdotemi Aivojiboti Icahi.

¹⁴ Jesu Moocaani Achi aivo janaanivivi miihai sacerdote aivojiboti icahi. Jaabo niqueje janaanici Moocaani imefeenevi aivo ifotoobo. Jaanegui imino momooniqui mohiimaa iijico.

¹⁵ Miiro miihai sacerdotemi aivojibo miihaico idaasuguejirahi moniinovanoti, miiro miihaico iicabadiro diiboco fanoova inisuuneri idaasuno icaubo. Jaaruubo imitico moonitihhi.

¹⁶ Jaanegui masii imino mimiyaavogomoro Moocaani sihidi gaijima iicaabovi mifitivequi. Toonoti miihaico ihidaasuguequi, jaaboro iimihuseri miihaico ihamusuqui sihidi idaasuno mihicasumi.

5

¹ Famooro sacerdotemi aivojito iicamoco miyaminaafeenetii cimoro toonofaño ficuumo Moocaani imefeenevi miyaminaahallivi iimaajinoco, bu diibo jeecivoco iheetavequi, asimico agaisiraicimoro Moocaanico tooneri ijeeceivequi miyaminaa imitihallivi icano.

² Jaabo diibo sacerdotemi aivojibo, bu icaruubo ififañodi iniinovanoma iicamaño, bu amusujiruubo agaajatimehejeque, iimino jhhaiti imitamehejeque icano.

³ Jaabo bu ifi niinovama iicamaño jeecivo asiri Moocaanico iimitihallivi jeecivefihii, oono miyaminaa imitihallivi iicanicibadiro.

⁴ Jaamaño aivo cajaatyooba jilli iinoro sacerdotemi aivojiboti icatatihii. Moocaaniro

iiiciboro toono obocimañovi ficufihi, johono Aaron onooboco iicaubadi.

⁵ Jaabadi tolli Cristoco mooniubo: Jilli iinoro diibo sacerdotemi aivojiboti icautihi. Jilli Moocaaniro diiboco toono bocifaño ficuuhi diiboco unuubadi:

Ijoho taseemene, jifucu uubadiro idiicaabo, nooboro.

⁶ Jaabadiro bu samañoohaame Caatinihaamefaño diiboco nuubo:

Ijoho sacerdotemi aivojiboti fahiijivaro idiicaabo, Melquisede onoobobadi edeevaabo, nooboro.

⁷ Jaabo Cristo jiijehalliri iicausumi sihidi Moocaanima iimaahicaubo sefano ihaalli tofaihuco gañiboro dilluhicaubo diibo Moocaani diiboco guijevefañoti ataajasuujiiruno mityama iicaaboco. Jaanoco Moocaani guubuuhi diiboco idilluhicaunoco Moocaanico miyanotiro ejeecivehicamaño.

⁸ Jaamaño Cristo Illi icauruubo gaajauhi: Jii, onoonoco idaasuno iicauboro iguijeveunofañodi.

⁹ Jaaneri aivo ifico imino ifutusucumaño ufucuro ifinitino taajasu abajaaboti iicanovi ifutuubo paryi oono diibo onoonoco: Jii, onoomedi.

¹⁰ Jaamaño Moocaani diiboco sacerdotemi aivojiboti ficuuhi Melquisedebadi ejeevaaboco.

Aivo Ñihicuno Miyaavogoco Mejeevesuruva.

¹¹ Aivo ajashutino jinohallivi meneejino icahi. Jaaruno aivo tihino mijibeguejiruno, amihai magajagotimaño.

¹² Aivo gueenecuuno mihicano jisumi jibogominaati mihicatacuuno. Jaarumehiica

mihimeguehi siino amiihaico sita ijibogonoco; Moocaani iiji jibogo aivo itihitinioti. Aivo jilli fañooiro miniinovatucuuhi. Aivo jilli miyaavogofaño mujusitihii. Jilliro mifañofaihuco aaducuujimobadi mejeevacuhi.

¹³ Miïro Moocaani iijico ajashunoro agaajamo seeme mifañototobadi iicamo. Jaamehiica gaajatihi iticovono ifi icaco.

¹⁴ Jaanoti fanoocoro imino emeecimo oono jusitamobadi ejeevacuumo, fanoovaaco udugaacunoco agaajacuumo, iimitinoco iiminofeeneti aatyimeneque ejeevamaicummo icano.

6

¹ Jaanegui masii janaaniviro mefeequi miyaavogofaño jusimoro Cristoditi iticoni miihaico ijibuguunocoro meesudino, siino janaaniviro gaajamoro mofoo. Minoco guijevafaño asatyefinehejeque mejeevesunoco magaajacuhi. Bu tolliro Moocaanico mimiyaavogonoco magaajacuhi.

² Bu nitihallivi ijibogonehejeque, bu miyaavogominaahallivi ihuseque ificujinehejhallivi ijibogonehejeque, bu uchuumucuumo siino ubuheetejinehejeque, bu ufucuro ifinijitino ciijigaifaño efeejinehejeque icano magaajacuhi. Jaarunaaca janaaniviro gaajamorohiica mofoo.

³ Jaanoco tolli momooniji Moocaani iimogohachijii.

⁴ Jaamaño miïro saatoho seseequa agaayicihinicuurumo, bu Moocaani aacino imoco gaajacihinicuurumo, bu tolliro Moocaani Gaijati agaayicihinicuurumo.

⁵ Moocaani jibogo imoco gaajacihiniuurumo, bu ufucu iicajino jiniije mityaco icano agaa-jacihiniuurumo,

⁶ siino dojicuviro eedeehifijaagoviro uhuumimoro Cristoco ejeecivucutimo siino eedeehifi jeevesufenedi bohomoti miniyuracuujitih. Jaamo diitoro siino Moocaani Achico dojicuviro imohobujehallivi metetecubadi omoonimoro diiboco miyaminaa imefeenevi dejecumoro icahicahi.

⁷ Jaamo jiniijebadi, fahiijivaro toojehallivi niijaba aaigonoco adujere iicanicibadi jeevamo: Jaaje toojeque ududicamaaimedi imino basutaaco ihiiinusujere inoovasuruva, toojeque Moocaani imino omooninoma icaje.

⁸ Jaanoti jarimocoro, ñaavahucoro icano ihii-nusuhachiji jinehejebaguiha imitije. Jaamaño Moocaani: Imitino, onooboro afaijanoguiinovi aaquetejije. Jaanofeenevi jigasucafetejije. Jaabadi dojicuviro eedeehifijaagoviro uhuumimoro Cristoco jeevesumoco Moocaani faijaji.

Mohesicini Minoco Sefano Ficuui.

⁹ Agaijimo tañahabomi, jilli munuurunaaca, aivo imino magaajahi, amihaiti ajashutino Moocaani mihaico imino omoonino mohallivi taajasuma asaanoco.

¹⁰ Miuro Moocaani aivo iimiibo. Jaamaño jabajeevejitiibo amihai momoonihicanoco, bu diiboco amihai gaijico mihiifusumoco, miyaavogofenedi monahabomi iicamoco mahamusuhicanofenedi; bu jaanoco jisumihachutahi moonimerehi mihicahi.

11 Jaanegui mihimeguehi famooro miihai toonoco mihifusumoro mofoomo nijequevi mihifotonoco. Jaamo imino mihifutusuhi oono meteemehicanoco.

12 Miihai mihimogotahi amiihai majapary-atonoco. Mihimeguehi oono imiyaavogofeenedi, bu ijaabicifeenedi icano Moocaani aaciguunoco agaayicimoro iicabadi mihicanoco.

13 Miiro Moocaani onoonoco Abrahamco aaciusumi iffañodiro oovicuhi miyaano iicaujinoco. Aivo diibo janaanicivi iicamo momofeenedi ohoovicujirumo achahaumaño.

14 Miiro jilli nuubo: Miyanotiro aivo ico imino mooniji. Jaaboro ico ajashujitino diiyaachimihaiti aacino, nooboro.

15 Jaanoco Abraham tumuuhi jaabicuboro. Jaamaño gaayicuboo Moocaani diiboco unuubadi.

16 Jaabadiro bu miyaminaa siinoco unuusumi noonicimo diito allinoocivi iicaabo Moocaani momofeenedi. Jaano siino miyaano iicanoco, unuusumi Moocaani momofeenedi unuucuunoco, ¿milli bu janaanicivi siino mejenaauucuujirahi?

17 Jaamaño Moocaani imomofeenedi nuuhi aaciguuno miyaano iicajinoco foovono ihifusuqui toono ibusumijeque aaciguunoco agaayicijimoco, bu jaano unuucuuno siino boobanicafutucuuthi iicaujinoco icano.

18 Jaamaño icano minooci diibo, bu diibo unuucuuno icano oboobaniracutino. ¿Jaanohocifeenedi milli bu Moocaani unuucuunoco bañijirahi? Jaanofeenedi miihaico Moocaani acihi sefano majacusucafotomoro meteemehicanoco mohimega ificuunoco

magaayiciqui.

¹⁹ Jaano toono esicini sefano iicanoro mojeebico cuhufono ficuuno. Jaano jino esicini iicanoma mihai mihicano mihaico cuhufono ficuuhi niquejefano iicaja Moocaani iija gaachehubaryutyigaba ticovo.*

²⁰ Jahigo tobaryu ticovo Jesu jicafutuuhi mohallivi mihaidi jahaico ifaayiciqui. Jaamaño jilliti Jesu sacerdotemi aivojibo fahijivaro iicanovi ifutuuhi. Jaamaño Melquisedebadi jeevaabo.

7

Jesu Sacerdotemi Aivojibo Melquisedebadi Jeevaabo.

¹ Jaani Melquisede onoobou Salem cuumio aivojibou. Jaabo Moocaani caamovohi iicaabo sacerdotu. Jaabo Melquisede Abraham minaavi jiinjene aivojitoco iguinionijeuhigoti uhuumiuboco acabaacutuuboro diiboco: Imino, nuuhi.

² Jaaboco Abraham aciuhi fahuseecisaaje iicanoti sanoosaacoro toono abajatoco iguinionunoti icunoco. Jaano Melquisede onono momo jilli eneejiruno: Iticoni, iimino Aivojibo, eneejiruno. Jaabo Salem aivojibo iicaumaño, bu: Sajeebici aivojibo, eneejiruno.

³ Jaabo buhugaavocafetehi caanima, seejima, bu iheedetemihaima icano chahaabo. Jibogoratino diibo fiivoti, bu iguijevoti

* **6:19** Sahaamefano jilli ficuuno: Toono esicini sefano iicanoro mojeebico cuhufono ficuuno, ancla cijigai meenegaco samañoviro cuhufono ificuunicibadi onoonoco.

icano. Jaabo Moocaani Achibadiro iicacuubo sacerdotemi aivojiboti fahiijivaro icacuubo.

⁴ Jaanoco jisu magaajacuuhi Melquisede aivo sihidi jeevaabo iicaunoco. Miïro moheedeebe Abraham icauruubo diiboco aciïhi fahuseecisaaje iicanoti sanoosaacoro moonicasivi aivojito nehejeque udumitiïciunoti.

⁵ Miïro Moise tajiïba onoobadi Levi iyaachimihai sacerdotemi iicamo miyaminaaco inehejeti fahuseecisaaje iicanoti sanoosaacoro ajaadusuno tajiïbama icamo; buhicagaha diitobadiro bu Abraham iyaachimihai icarumo.

⁶ Jaanoti Melquisede Levi iyaachimioobo icautiruubo Abrahamco jaadusuuhi fahuseecisaaje iicanoti sanoosaacoro. Jaabou diiboro Abraham Moocaani aaciïguunoco agaayiciïbo. Jaamaño jilliïti Melquisede Abrahamco: Imino iicajinoco, nuuhi.

⁷ Jaanoco famooro gaajacuhi diiboco: Imino iicajinoco, onoobo diibo janaanici sihidi ejeevaabo iicafinoco.

⁸ Jaanoti jino mofeeneri iicamo fahuseecisaaje iicanoti sanoosaacoro agaayicimo, jilli ticovo miyaminaaro iguijevemoro. Jaanoti Caatinihaame iimaahi Melquisede iguijebetibobadi iicaabediti.

⁹ Jaamo paryi Levi iyaachimihai sacerdotemiti iicamo jisumi fahuseecisaaje iicanoti sanoosaacoro miyaminaaco ajaadusuhicamo, bu Levi icano tolliro Melquisedeque fahuseecisaaje iicanoti sanoosaacoro jaaduuhi sano Abraham ajaadusumiro.

¹⁰ Miïro jaasumi Abraham ififañerehiica

iyaachimihai icauhi Melquisede diiboco aatyimeteusumi.

¹¹ Miro Israel cuumiminaa tajibaco gaayiciuhi sacerdotemi Levitami jaamoro Aaron iyaachimihafeenedi. Jaano miyanotiro toono tajibaco omoonimoco Moocanijaagovi isatyejiruva collihiicaqui, bu siino sifi sacerdote saajirahi. Jaabo Aaron yomoobo icacuujitino Melquisedebadiro iicaburucuuji.

¹² Jaamaño sacerdotemi sifiti ubuunanifafutucubadiro, bu tajiba buunanifafetehi.

¹³ Jaabo Mohaivojibo diibediti jino Caatinhaame jilli onoobo, siicummi israelmi cuumioobo, tuucuumiti mihaiñoobahiica sacerdoteti iicati cuumioobo.

¹⁴ Miro imino gaajaveechuno Mohaivojibo Juda cuumiti asaauno. ¿Miro Moise milliba nuutihii jicuumiditi, sacerdotemiditi ihiimaausumi?

¹⁵ Jaano jino aivo foovono icahi bohono sacerdote Melquisedebadi ejeevaabo ajafevene.

¹⁶ Jaamaño miyaminaa tajiba unuumaño diibo sacerdoteti icautihi. Jilli oono ifinisuratino ifi mit-yari diibo sacerdoteti icahi.

¹⁷ Miro jino Moocaani jilli diibediti onono: Iijoho fahijivaro sacerdoteti idiicaabo, Melquisedebadi edeevaabo, nooboro.

¹⁸ Jaamaño jilliti eedeetajiba buhigovi ficucafetehiniciuhi, toono iniinovaumaño iimiutimaño.

¹⁹ Miro toono Moise tajiba jinejebaco imitusuutihii. Jaamaño toonobuuna aivo iiminoco mehesicininoma mihicahi, toonofeenedi Moocanivi mifitivonoma.

20 Jinooco Moocaani eetavuuhi imomofeenedi unuuboro.

21 Jaanoti saatoho sacerdotemi jilli ticovonoro icauhi Moocaani imomofañodi unuutimo. Jaanoti naha diibo sacerdoteti iicajino Moocaani momofañodi noocafutuuhi. Miïro Caatinihaamefañodi diiboti neehi:

Aivojibo imomofañodi unuucuuno, siino boobanicafutucuujitih: Ijoho fahijivaro sacerdoteti idiicaabo Melquisedebadi edeevaabo, nooboro.

22 Jaamaño Jesu bohonohijij eedeejihalliv aivo iiminoco agaajasuubo.

23 Miïro iticonio sacerdotemi aivo ajashutih, iguijevheicaumaño guenene icahicautimo.

24 Jaanoti Jesu iguijevetatimaño diibo sacerdoteti iicano sifiivi siino jeenetih.

25 Jaamaño fahijivaro taajasujiruubo diibofeenedi Moocaanivi ifiitivomoco, ufucuro milli iicatimaño diitohalliv Moocaanico idilluhicaqui.

26 Jaamaño Jesu aivo miya sacerdotemi aivojibo miïhai mihimogoobo. Diibo aivo iimiibo, idicubama achahaabo imitibama achahaabo imitiminaati ijeevadi udugaacuubo, bu caamovono niqueje janaanivivi agañiyicicafutuubo icano.

27 Jaamaño saatoho sacerdotemi aivojito iicabadi jeevatibo diito naha asimico agaisiraicimoro fafucuvaaciviro jeevivoco eetavehicamo. Jaanoco iticoni sacerdote iimitihalliv jeecivehi. Jaanohalliv jari miyaminaa imitihalliv jeevivomo. Jaanoti Jesu

sano famoohalliviro jeecivucuuhi, safooro ifico iinoro aaciusumi.

²⁸ Jaanoti Moise tajiba ficuuhi miyaminaa iimitimoco. Jaanoti toono tajibabuunati Moocaani imomofenediro unuuno Illi Jesuco ficuuhi sacerdotemi aivojiboti. Jaamaño diibo milli iicatibo fahijivaro iicaqui imiboti eetavocafetehi.

8

Jesu Bohono Ijihalliti Icaabo.

¹ Aivo jino imiyaanoco monoono, mihai sacerdotemi aivojibo Cristo jilli ejeevaabo casivutuuhi niquejefaño Moocaani aivoji icagahallivi imiyanaagonovi.

² Jahigo sacerdoteti jeecivoobo imiyaaja iimija Moocaani ijafaño. Jaaja miyaminaao useti eheetavocafotoja icatino; Aivojibofenediro iicaja.

³ Paryicino sacerdotemi aivojitoti ificucafotomo icahi asimico agaisiraicimoro Moocaanico ijeecevequi. Jaamaño bu tolliro Jesucristo iguijeveuneri ita iicamohallivi jeecivuuhi.

⁴ Jaabo jiijehalliviro iicaruva ajashunogayi sacerdoteti icajitiruubo. Miuro icamehiica sacerdotemi Moise tajiba onono jeecivoquerehiica omoonimo.

⁵ Jaamo jito sacerdotemi ijeecevoco moonihicahi niquejefaño iicaja ijimico icijahajefaño. Magaajahi jilli ihijimiro iicanoco, miuro Moise tabernaculo onoojaco iheetavequi omooniusumi, Moocaani diiboco nuuhi: Meeci, jaaboro imino deetavo paryi, johono ico ifagajihallivi ifusuujabadiro, nooboro.

6 Jaanoti naha miñhai sacerdotemi aivojñbo Cristo ijeeçivoco eetavehi. Aivo janaanici imiyajeecivoco eetavoobo diibo bohono iijihalliti iicaabo toono aivo imino onocinino aaciuguunofañoti iicano iicamaño.

7 Jaanoti iticoni unuuno iiji iimiuruva, chahajiruno siino bohono iijico eheetavono.

8 Jaarunaa miñro Moocaani tulumio miyaminaa imitico atyimeuhi Caatininhaamefaño diitoti unubadi:

Aivojñbo Moocaani neehi: Icajinehiica uujoho bohono iijico Israel miyaminaama, Juda miyaminaama icano eheetavono.

9 Diito eedeetemihaima eheetavuno iicabadi icajitino, johono diitoco ihuseti agaayiciuboro Egipto jinijeti ihiinusuusumi. Jaaruno diitoco unuuno taajico imino moonitimo. Jaanoma iicaubo diitoco jeevesuhi, noobo Moocaani.

10 Jaanoti ufucu iicaji tufucujebuunati Israel cumiminaama taajico eheetavejino jilliji, noobo Moocaani: Tatyajñbaco ficuji diito esicinifaño. Jaaboro ijeebñnofaño toonoco caatiniji. Jaadi jari uujoho diicaaniji. Jaanoti diito uuti taacumiminaaji.

11 Jaadi iticovoocivi saafiisari igataavominaafico, bu inahaboco icano Aivojñboco igaaajajimiñ. Famoovaro uco agaajajimaño. Famooro diitoti uco gaajajimo iguiraabo, aajashuubo icano.

12 Jaamoco uujoho iimitico imibachuji. Jaaboro siino ufucuro diito imitico esafutucuujitih, nooboro.

13 Jillì Moocaani bohono eheetavono iijiti ihi-
imaaboro, iticonio iijico: Eedeeneti, nuucuubo.
Jaano eedeeneti iiacuuno unuucucuubadi iica-
maño goovacuujiño ifinino.

9

Moocaani Ijahaci Jiinijeoja, Niquejeoja Icano.

1 Miïro iticoni unuuno iijifaño noocinino milli
Moocaanico iimejinehejeque jiihalliri iicaja
Moocaani iija tabernaculo onoojafaño.

2 Jaaja tooja jillì eetavocinïuhi, imeganaagonovi
aivo iimimaño onoomañeri icauno cïjigai iicuno,
sano mesa icano, tomesahalliri ijecivo maahuno
icauhi icano,

3 bu jaanohallivi iicaubaryutyigaba bujinago
icauno aivo janaanici iimimaño onoomaño.

4 Jaamañeri icauno Moocaani jeeçivoco
toonohallivi ijigasuhicauno altar onoono. Jaaruno
aivo faño icautino igaachehubaryutyigaba
imegariro icauno jahisinaagonovi. Jaano
oro eetavota imono uusuno maaniguijinoco
toonohallivi ijigasuhicauno, bu Moocaani
ihiimaano jïbogoba cajonbabadì jeevahi arca
del pacto onooaba. Jaaba paryi ihallidi orori
jeesucinïuhi. Jaabafaño icauhillu guirihillugayi
oro eetavotahillu. Jaahillufaño icauno mana
onoono. Bu tolliro icauno Aaron quesei
uruhutuuhi, bu tolliro icaubujeci guisibabujeci.
Tubujeci hallivi Moocaani atajïbaunoco
acaatinïubujeci.

5 Bu toobahallivi eetavuumo miimisiici
Moocaani toomominaatìsi querubin onoomisi
ijico. Diitisiti miyaminaa igajaqui tooneri

Moocaani iicanoco. Jaamisi ijijecuhuciri toobahallidi foboocinihicauhi asimi tiijeheri efefachuhicamaño miyaminaa imitico Moocaani ubuusuhicaumaño. Jaarunoti jisumi fanooro mijibugucuutih.

6 Jaajaco tolli eheetavuudi toojafaño sacerdotemi fafucuvaaciviro feejiibuuhi imegaomaño imimaño onoomañovi Moocaani jeecivoco iheetavequi.

7 Jaanoti naha janaanivivi iicamaño aivo iimimaño onoohigovi saafiro idiboro diito sacerdotemi aivojibo feejibuuhi safooro saficabavi. Jaabo tahi ufuusumi asimi tiihohoco asatyoboro Moocaanico jeecivejiibuuhi. Jaaneri iimitico Moocaani ibuusuqui, bu miyaminaa imitico ibuusuqui icano.

8 Jaano toonoti Moocaani Gaija mihaico gaajasuhi, oono imegaomaño imimañovi Moocaani jeecivoco eheetavehicaunohachuta, aivo imimañovi ifetehicautinoco.

9 Jaano toonoti jisumi magaaajaqui. Miuro oono tomañovi Moocaanico ejeecivono, bu asimico agaisiraicino icano. Jaamo tolli ejeecivomo jeebii imiti buusucafototatih.

10 Toono jilli ticovo machutahallivi, bu ticovo adutahallivi, bu ticovo imibachuhallivi icano onono. Jaano jilli allioneheje imibachucoro atajibano. Jaarunoco Moocaani ubuunanicuudi sihidi jeevacuutino.

11 Jaamaño jisumi Cristo asaacumaño, jino iiminoono asaano sacerdoteti Cristo icacuuhi, aivo imiyasacerdoteti. Jaabo diibo Cristo Moocaanico jisumi jeecivucuuhi janaanici aivo

imijafaño. Jaaja miyaminaa useri eheetavoratija: Jijehalliri iicatija, eneejiruno.

¹² Muro Cristo aivo imimañovi jicafutucuuhi. Jaaruubo asimi tijeheri ijeeceivequi icatino, jilli itijeheriro ijeeceivequi. Muro jaabo safooro tahigo jicafutuubo famoohalliviro. Jaaneri ifinijitino fiivoco mihaidi icuubo.

¹³ Muro asimi tijoho, bu niivimi seemeque altar onoonohallivi ijigasuguijino icaneri, iimitima iicamohallivi fefachufimo. Jaano imityama iicamaño ifihallinocoro imitusuno Moocaniguiiharo iicaqui.

¹⁴ Jaano toono icaruno imityama icauhi. Jaanegui fine imi Cristo tijoho janaanici imityama icahi. Muro milli iicatino Gaijafenedi Cristo ifiiriro Moocanico jeevivuuhi imihinibama achahano ifico iguijenuneri. Jaabo tijoho mojeebii imiti minoco guijevafaño asatyonoco, mihaico nitih, Moocaani iicaaboco mejeeceivequi.

¹⁵ Jaamaño Jesucristo jino bohono iimaa eetavominaafi. Muro diibo guijevafeenedi, eedehiimaaguiinovivi imitinoco omoonuno buusucafetehi. Jaamo diito Moocaani ucuuhuvaumo, ifinijitino busumijeque diibo unuunoco gaayiciji.

¹⁶ Muro saafi inehejediti: Jillicahi momooni, nooboro ihiimaahaameque acaatinino. Jari diibo iguijevecuudi toohaame onobadi moonicafetefino.

¹⁷ Muro diibo iguijebetinohachuta toohaame onobadi mooniratatino. Jari diibo iguijevecuunobuunati toohaame onobadi moonicafetefino.

¹⁸ Jaamaño iticonio iimaa eetavo

ticonicafutuuhi tiijoho gañifeenedi.

¹⁹ Miiro Moise paryi Moocaani atajiiabaunoco paryi famoocoro miyaminaaco jiiibuguuhi. Jaaboro oveja ijeene taataco tifañoco iiciuboro, bu hisopo onoohohaafequ iiciuboro, toohaafe niquevevi tootaataco ificuuboro, asimi tiijoho nifaihuma icanofaño acaduuhacuuboro, itajiiaba aameque fefachuubo, bu tolliro paryi miyaminaahallivi icano.

²⁰ Jaaboro diitoco nuubo: Jino tiijoho miyaavusuhi amiihaidi Moocaani iimaaco atajiiabanoco.

²¹ Jaabadiro bu iimija tabernaculo onoojaco, bu paryi toojafaño iicaunehejeque tooneri Moocaanico ejeeci vehicauji nehejeque icano fefachuubo.

²² Jaano toono tajiiaba onoobadi fiiticujiruno paryi fanoovaaro tiijeheri imibachucafotonicino. Jaamaño tiijohoco igañitiruva, imiti buusura-jitirahi.

Cristo Agaicaaucafutuuno Imitico Buusuhi.

²³ Miiro toono niquejefaño iicanobadi jiijehallivi iicaunoco imibachuhicaumo asimico agaisiraicinofañodi. Jaano toono niquejefaño iicaneheje asimico agaisiraicino janaanici aivo iiminocoro esuhi.

²⁴ Jaabadi Cristo miiro tooja iimija, miyaminaa useri eheetavocinijafaño jicafutuutih. Miiro jilli tooja niquejefaño imiyaaaja iicaja ijiro iicauja. Jilli niquejefaño jicafutuubo. Jahigo jisumi Moocaani imefeenevi icaabo mohallivi ihiiamaqui.

25 Jaanoti judiomi sacerdotemi aivojibo faticabavaviro safooro jicafetefihi aivo iimihigo onohigovi itijoho iicatineri Moocaanico ijeecevequi. Jaanoti Cristo saicino iguijeveneri jeeceivotatiji.

26 Jaanoti tolli iicaruva, Cristo saicino guijevehicajiruubo sicijetiro jiiñje ifivuunotiro. Jaaruno tolli icatino. Miñro jisumi jino niinosumi Cristo safooro saahi fanoohalliviro. Jaaboro guijeveubo imitico ibuusuqui.

27 Jaabadi famooro miguijeveji safooro. Jaanobuunati Moocaani ajaadujino icaji.

28 Jaabadiro Cristo safooro guijenifutuuhi paryi jiiñjeminaa imitico ibuusuqui. Jaanobuunati siino saajiibo jiiñhallivi. Jaaruno tusumi imitico ibuusuqui icacuujitino. Jilli diiboco ootomomocoro ataajasuvaabo saaji.

10

1 Jaanoti miñro Moise tajiba oono iminoono asaaujino gajaro iicauno. Jaaruno aivo imiyaano ifibadi jeevatiji. Jaamaño tajiba, toono asimi gaicaauco faticabavaviro omooninofeenedi Moocaanijaagovi ofoomoco imitusutatiji.

2 Jaanoti miñro tolli tajiba onoobadi omoonino imitico ibuusufiruva siino tolli moonihicacuujitirumo. Miñro tolli omoonihicamoco iimiti ibuucuuruva, iimitima iicanoco esicicincujitirumo.

3 Jaanoti tolli iicatimaño, toono asimi gaicaauco eheetavono diitoco faticabavaviro imitima iicanoco esaayusuhicahi,

4 toono asimi tiihoho miyaminaa imitico ubu-usuutimaño.

5 Jaamaño jiiijehallivi asaaujino imega Cristo Moocanico nuuhi:

Uuro gaajacuhi ijoho idiimogotinoco asimico idi agaisiraicinoco, bu asimico ico aacinoco icano. Jilliro uco miyaminaafti deetavehi.

6 Miuro ico imo imo moonitino idi asimico ijigasuneheje, bu tolliro imitico ibuusuquui asimico agaisiraicineheje icano.

7 Jaaneguiiha ico neehi: Jino saacuui ijoho Moocaani idiimogobadi eetavequi; oono uuti Caatinihaamefaño onobadi iicaqui, nooboro.

8 Miuro iticoni noobo; Moocaani imogotihii, asimico diibedi agaicaaunoco, bu asimico diiboco aacinoco, bu imitico ibuusuquui asimico ijigasunoco icano. Jaabadiro bu toono Moocanico imo imo moonitihii, toono tajiba onobadi omooniruno.

9 Jaanohallivi bu noobo: Jino saacuui ijoho Moocaani idiimogobadi eetavequi, nooboro. Toono eedeehasimi gaicaauco Moocaani ifinisuboro, toonoco boobaniibo bohono uujoho iguijevejineri, eneejirunoco.

10 Jaamaño Moocaani mihaico mohimitico bu-usuucuui, Moocaani iimogobadi Jesucristo sano safooro famoohalliviro iguijeveumaño.

11 Jaarunaaca paryi judiomi sacerdotemi fafucuvaaciviro tolli moonihicahi. Jaamo saicino sahomonocoro asimi gaicaauco jeecevomoro icanicihii, imitico buusuujitirunoco.

12 Jaanoti naha Jesucristo safooro sano paryi mohimitihallivi guijeveuhi. Jaaboro Moocaani

miyanaagonovi casivvubo fahijivaro iicaqui.

¹³ Jaaboro tahigoti toomoobo diibo minaa iguinoi ificucafetejinoco.

¹⁴ Miïro safooro iguijeveunofañodi iimitico ubusuucuumoco imitusucuubo, ufucuro milli icacuutimo iicaqui.

¹⁵ Jaabadiro bu Moocaani Gaija mihaico toono miyaano iicanoco gaajasuhi. Miïro iticoni jilli nuubo:

¹⁶ Miïro jilli noobo Aivojibo Moocaani: Tufucuje afatyonobuunati diitoma jilliji tahiimaaco eheetavono. Diito jeebifaño tatyajibaco ficuji, bu tolliro ihesamaajefaño ficuji, nooboro.

¹⁷ Jaadi bu siino noobo:

Ufucuro esafutucujitahi diito imitico, bu diito imitico omooninoco icano, nooboro.

¹⁸ Jaamaño imiti ubusuucafutucuudi siino jeevivoco toonohallivi eetavoratacuutatahi.

Moocaanijaagovi Mifitivequi.

¹⁹ Jaaneguiiha tañahabomi, jisumi masiñihicugotimo aivo iimihigovi mijicafetequi Jesucristo tijohofañodi.

²⁰ Bohojiri mefeequi, fiivo jihairi igaachehubaryutyigaba bujinagovi mafatyequi: Diibo Cristo ififañodi mafatyequi, eneejiruno.

²¹ Jaabo Jesu aivo momiyasacerdoteti icacuhi, Moocaani iija niquejevi iicajafaño.

²² Jaaneguiiha masi Moocaanijaago mefeequi miyajeebma mihicamoro, bu aivo imino mimiyaavogomoro icano. Miïro diibo mojeebino niticuhi mohimitico

esicinicuutimo miicaqui, bu jaabadiro mofinoco imino nifaihuri niticuubo.

²³ Jaaneguiiha masii sefano jino mimiyaavogonoco mehesicininofaño miicaqui, siino iijjaagovi fatyucuutimoro; miiro Moocaani mihaico unuunoco aciji, abañitamaño.

²⁴ Jaaneguiiha masii miguiinequi fahigovavi mahamusucasinoco toonofenedi sitaaco magaijinoco mihiufusuqui, bu iiminocoro momooniqui icano.

²⁵ Bu tolliro Moocaanico mihimequi mihigaivusumi efeehicatimobadi iicatimo miicaqui. Ivi jilliro fahigovavi mesefasucasimoro mefehicaqui. Jaano janaanici aivo jisumi miicaqui, oono Aivojibo Cristo asaajifucu ifitivucuunoco magaajamoro.

²⁶ Jaanoti miyaanoco magaajacuurumo jilli imitico mihimogomoro momoonihachiji, chahacuuno siino imitico ibuusuquiqui toonohallivi iguijenimoro ejeecivejino.

²⁷ Idiinoro naha mohallivi icaji ñhicuneri mihaico ajaadujino dugaacusumi. Jaasumi cijigai, sihidi inifotono ijigasunoro, finisuji Moocaaniminaaco.

²⁸ Miuro saatoho Moise tajiba onoobadi omoonitimohallivi miimisiici ijibugusumi, diitoco idaasugotimoro gaicaaufimo.

²⁹ Imi fine jaano janaanivivi idaasuno moonicafetejimo, Moocaani Seemeneque jihovoobobadi omoonimoro, bu itijohoco itihsumoro, bu tolliro Moocaani Gaija diitoco agaijiboco: Imitino, eneehicamo. Miuro totijeheri Moocaani iimaa miyaavuhi. Jaaneri diito

niticafutuuhi.

³⁰ Miro magaajacuuhi Aivojibo Moocaani unuunoco: Uujoho idiboro ahaamijiibo. Uujoho ijaadaco aciji, nooboro. Tolliro bu nuubo: Aivojibo iicumiminaaco ijaadaco aciji, nooboro.

³¹ Jaamaño aivo sihidi jeevano ñhicuno iimitino miyaminaa Moocaani iicaabo usefaño ifetejino.

³² Jaaneguiha amihai iticoni mihi-caunoco mehesafoto Moocaani jibogoco magaayicinobuunati, amihaco idaasuno omooniusumi majaabicunoco.

³³ Miro amihaiti saatoho miyaminaa imefeenevi idaasuno moonicafutuuhi. Jaamohalliti mihicamoco mihimuguuneri tolliro idaasuno mihicauhi.

³⁴ Tolliro bu amihai civojafaño iicaumoco mihidaasuguehicauhi, tolliro bu imo imo majaabicuhi amihai busumijeque udumitichicausumi, niquejefaño aivo janaanici imino busumije ufucuro ifinijitino iicanoco magaajamoro.

³⁵ Jaaneguiha toono iguitimo mimiyaaveguehicanoco mejeevesudino; toono amihaco imino busumijeque aciji.

³⁶ Jaaneguiha imino majaabicimoro Moocaani iimogobadi momooni. Jaamo diibo unuunoco magaayiciji.

³⁷ Miro Caatinihaamefaño noono: Jaabo asaajiibo goovajino, aivo goovajino asaano, guenenene icatiibo.

³⁸ Jaanoti imino iicamo imiyaavogo sefafeenedi icaji. Jaanoti dojicuviro iminifotohachiji, diiboma imo imo icajitih, noonoro.

39 Jaaruno mīhai dojīcuviro iminifetefimoco ifinīsufimooto mihicat̄hi. Jilli miyaavogofeenedi ijeeb̄ico ataajasufimootoro mihicahi.

11

Miyaavogo.

¹ Jino miyaavogo: Ufucu magaayicījinoco imino magaajamoro motoomono, bu tolliro mahatyimetiruno miyaano iicanoco imino magaajano icano.

² Mīro moheedetemihai ivī imitocafutuuhi imiyaavuguumaño.

³ Bu miyaavogofeenedi magaajahi jiinījeque, bu paryī niquejefaño iicanehejeque icano Moocaani ihiimaafeenedi eheetavuunoco. Jaamaño sīicije aatyimeraut̄notī jino mahatyimeneheje eetavocafutuuhi.

⁴ Mīro bu Abel imiyaavuguumaño, Cain jeecivo janaanicī, aivo imineri Moocaanico jeecivuuhi. Jaamaño Moocaani diiboco iimitusuuboro ijeecivoco gaayicīuhi. Jaamaño Abel guijevecuurunaaca, diibo miyaavogo j̄ibogotī magaajahicahi.

⁵ Bu tolliro Enoc onoobo imiyaavuguumaño choomot̄iboro niquejefaño satyocafutuuhi. Jaaboco siino atyimecuutimo Moocaani asatyumaño. Mīro Caat̄inihaamefaño noono diiboco asatyujino imegavī: Enoc imino iicahicauneri Moocaani imo imo icahicauhi, noonoro.

⁶ Jaarunaa miyaavogoma achahamo Moocaanico imo imo moonisujit̄irahi. Mīro Moocaanijaago

mefeejimo, Moocaani iicaaboco, bu diiboco igui-inomoco ajaadufinoco icano mimiyaavogotahi.

⁷ Jaabadiro bu Noe imiyaavuguumaño Moocaani diiboco iicajinoco ijibuguunoco atyimerautirunoco miyaavuguuhi. Jaaboro meenegaco eetavuubo paryi iyotoco togari itaajasuqui. Jaamaño toonofeenedi jinije miyaminaaco ifinisiqui ficuubo. Jaamaño Moocaani diiboco imitusuuhi imiyaavuguumaño.

⁸ Jaabadiro bu Abraham imiyaavuguumaño, Moocaani diiboco ucuuhuvaunoco: Jii, unuuboro fuubo Moocaani diiboco aaciujino jinijejaago. Jaabo jinijetu fuuhi, jilli agaajatino jinijejaago.

⁹ Jaabo Abraham imiyaavuguumaño, Moocaani diiboco aaciiguuno jinijehallivi siicumiminaafibadi icaubo. Jaabo tahigo nijeganoguiinoro icaaboro feehicauhi. Jaabadiro bu Isaac onoobo, bu Jacob onoobo icano icahicauhi toono unuunoco agaayicirumisi.

¹⁰ Miho Abraham guinehicauhi ufucuro ifinijitino cumico. Jaacumi oovominaafi, bu iheetavominaafi icano Moocaani.

¹¹ Jaabadiro bu Sara imiyaavuguumaño, aivo amiyago icacuurugo seemevauhi. Miho gaifico seemevaugo, Moocaani unuunoco imiyaavuguumaño.

¹² Jaamaño Abraham aivo amiyaabo iicauneri niinovacuuruubo sihidi iyaachimihavauhi, ajashutino niqueje meeciridimo, bu paryi muuai jiniigaiyihaiño ajashutino oovorantino icadino.

¹³ Jaarumo paryi famooro guijeveumo Moocaani unuunoco gaayicitimoro. Jilli imiyaavuguumaño tehesinotiro aatyimeuneriro

imo imo icahicaumo. Jaamoro nuumo: M#hai jijeoto mihicacuutihi. Jilli jiijehalliri guenene mihicajitih, noomoro.

14 Jaamaño tolli ihiimaamo imino gaajasuhi siijinije imiyajinijeque guinomoro ofoonoco.

15 Jaanoti m#iro tahigoti asaauno jinijequere ihesamaaiuruva, tahigovi dojicuviro uumiujirumo.

16 Jaanoti iimino jinije imiyajinije iicajeque imuguumo, niquejefaño iicano jinijeque. Jaamaño Moocaani neehi: Diito Caani uujoho, nooboro onooneri nucufevet#bo, m#iro diibo diitedi cuumico tah# eheetavucuumañ.

17 Jaabadiro bu Abraham imiyaavuguumañ Moocaani diiboco in#suusumi, illi Isaac onooboco asatyuboro gaicaaujirahi Moocanico ijeecivequi. M#iro id#boro illi iicauboco; diibofenedi Moocaani unuunoma iicaujiruuboco.

18 M#iro jilli nuubo: Isaacfeenedi diiyaachim#haima diicaji, nooboro.

19 M#iro Abraham imino gaajahicauhi uchuumucuumoco Moocaani ubuheetesuhicaujirunoco. Jaamaño Abraham illico siino gaayiciuhi iguijen#urunofañoti.

20 Jaabadiro bu Isaac imiyaavuguumañ illim#si Jacob, Esau icam#sico: Imino mihicaji, nuuhi.

21 Jaabadiro bu Jacob imiyaavuguumañ iguijevejino imegav#ro Jose seemeque: Imino mihi-caji, nuuhi. Jaaboro iqueseiv# esefaquifutuuboro Moocanico imuubo.

22 Jaabadiro bu Jose imiyaavuguumañ ichu-umucuuquiro israelm#ico nuuhi, Egipto jinijeti

ihinuujinoco. Jaaboro bu diitoco taj#bauhi: Jilli jei tabacinoco momooni, nooboro.

23 Jaabadiro bu imiyaavuguumaño Moiseque caanimisi fataniuhi ifivuusumi miinihibaaci, sanihiba idiino ticovovi aivo oovos#uneguiiha. Jaamisiro iguiutimisi Egipto jiniije aivoj#bo: Seemeque magaisiraaci, nooboro ataj#baunoti.

24 Jaabadiro bu diibo Moise ujusicuudi imiyaavuguumaño imuguutih Egipto jiniije aivoj#bo aicigai iseemeneti ificujirunoco.

25 Jilliro imuguubo Moocaani cuumiminaama idaasuno iicaunoco. Jaaboro imuguut#bo jiniije imitiri jihachutaro imo imo iicaunoco.

26 Mi#ro diibedi Egipto busumije janaanici aivo imiuno Cristohalliti idaasuno iicaujino, toono jaada Moocaani diiboco aaciujinocoro utuumumaño.

27 Jaaboro bu imiyaavuguumaño Egipto jiniijeti fuubo toojiniije aivoj#bo icaj#sucu iguit#bo. Mi#ro sefano icaubo omoon#ujinofaño Moocaani aatyimerat#boco aatyimeubobadi.

28 Jaaboro bu imiyaavuguumaño Pascua j#baimoco eheetavuuboro taj#baubo iguhuganoco ovejami t#jeheri ijeesuqui toonoti Moocaani toomominaafi guijen#inaafi, Israel seemeti ihamiyaaboco gujenit#bo iicaqui.

29 Jaabadiro bu imiyaavuguumaño israelmi Tifai Muuaifeenedi fatyuuhi, imuuai nifaihuco fahigovaacivi udugaacusumoro ijinijehallidiro fatyumo. Jaamo dojicuti egiptominaa ufuurumo jilliro macaniuhi.

30 Jaabadiro bu imiyaavuguumaño Jerico cuumihallidi emecucinuno callajaavuuhi,

israelmi tuucuumihallidi sahuse juugahuseti mifucuci icano iviuvuuno nijequeti.

³¹ Jaabadiro bu ajevaminaago Rahab onoogo imiyaavuguumañõ Moocaanico uguubuutimo iguijeveusumi guijeveutigo, diigo Israel gaajavi agalluumoco imino agaayiciumañõ.

³² ¿Jinejeque fine siino neeji? Aivo finijitiruno Gedeoditi jibuguruva, bu Barac onooboditi, bu Sansonditi, bu Jefte onooboditi, bu Daviditi, bu Samuelditi, bu paryi Moocaani iimaaminaaditi icano jibuguruva.

³³ Jaamo imiyaavuguumañõ siijiinjeminaaco ajashutino guinonimo, bu tolliro imino ijiinijeque tajibahicaumo, bu tolliro Moocaani aaciguunoco gaayicimo. Jaamoro bu tolliro jicumi eedujirumo ijinoco jimihicusumo,

³⁴ bu cijigaiñõ sefarunoco jabaasumo, bu aamiganeri iguijenujirunoti taajaumo, bu iniinovafuurumo quehecufituuhi, bu minaavi mityano iicaumoro siijiinijeo amocasiminaaco guinonimo,

³⁵ bu saatoho gaigoomi iyoto uchuumucuurumo siino ubuheeteumoco gaayiciuhi. Jaanoti saatoho guijeveuhi diitoco idaasuno omoonuneri, toono diitoco idaasuno omoonunoti igutuutimo, siino ubuheetemere imino iicajinocoro imuguumoro.

³⁶ Jaanoti bu saatoho idaasuno icauhi diitoco eedejecunehejeri, bu ahaaminehejeri, bu jigaiñehineri isisimoro icivojaanunehejeri icano.

³⁷ Jaanoti saatoho guijeveuhi guisibaneri ahaamuneri. Jaanoti bu saatohofeenedi feeducufutuuhi. Jaanoti saatoho aamigari

guijeveuhi. Jaanoti saatoho fahigovavi iguefiivomoro feehicauhi, asimibadi asimimeeheneri ofoboocamaaimoro, diitoco idaasuno omoonineri sihidi idaasuno iicamoro.

³⁸ Jaamo diito miyaavogofañodi aivo obociumaño jiijehalliri iicaujiturumo icahicauhi. Jaamo sicaihiguehejedi igomoro feehicauhi, bu ifagajinohallidi, bu jiiinjepaajenefañodi, bu guisihojinofañodi icano.

³⁹ Jaarumo paryi diito imiyaavogofeenedi iimitusucafutuurumo Moocaani aaciiguunoco gaayiciutimehiica,

⁴⁰ m-mihaidi aivo imino mohimegaro agaayicitino.* Jaadi jari diito miihaima sano iimitusunoco gaayiciji.

12

Jesucristocoro Mihifinici.

¹ Jaaneguiiha sihidi diito miyaavogoma iicaumo fahigovadi miihaico imibocininoco magaaajamoro, masii uufocovi mejeevesuqui paryi imitico miihaico ijeevesunoco, bu tolliro jino imiti miihaico imitasunoco icano. Jaamoro masii majaabicimoro sefano mefeequi jino mohimega ofocinineri.

² Jesucoro ifinicimoro, diiboti jino momiyaavogo asaaboco. Jaanoco bu diiboro ujusisuubo. Miiro jaabo Jesu imohobujehallivi guijeveuhi. Tohoomono guijeve nucufesuno icarunoco jeecivotiboro, tolli idaasuno iicaunobuunati aivo imo imo iicaujinoco

* **11:40** Sahaamefaño noono: iminoco ificumaño.

agaajaumaño. Jaaboro Moocaani miyanaagonovi
casiivutuubo.

³ Jaanoco amiihai mehesamaaje, jaamoro Jesu-
diti magaaja imitiminaa useri idaasuno iicaunoco.
Jaaneguiiha muhuuchuvomoro mejeevesudino.

⁴ Miiro amiihaihiica miguijebetihii imitima mo-
moonicasihicanohalliti.

⁵ ¿Nacu fine amiihai majabajeevecuuhi
Moocaani amiihaico iseemebadi afajinihicanoco?
Miiro Caatinihaame jilli neehi:

Taseemene, imino guubu Moocaani ico
ahaamiboro afagoonoco, bu deevesudino
ico ihibasumi.

⁶ Miiro Moocaani agaijimoco ahaamiboro
fagueefihi, bu tolliro aamifiibo iseemeti iicaqui
agaayicicumoco, noonoro.

⁷ Jaaneguiiha amiihai majaabici amiihaico
ahaaminoco. Miiro Moocaani amiihaico
iseemebadi moonihi. ¿Nacu cajaanii iseemeque
ahaamimoro fagotatihi?

⁸ Jaanoti Moocaani iseemeque afajinibadi
amiihaico ahaamiboro afajinitihachijji, diibo
miyaseeme mihicatihi, jilli ajevaseemebadiro
mihicahi.

⁹ Jaabadiro bu seeme mihicausumi jiijehallivi
miihai caanimi miihaico afajinimoro
aamijiibuuhi. Jaamoco mobocijuejiibuuhi.
Jaamo bu niquejeoobo Moocaaniguiinovii
miminifoto fiivoma miicaqui.

¹⁰ Miiro miihai caanimi miihaico faguejiibuuhi
jino guenene mihicajitino jiiijehallivi
miicaqui. Jaamo miihaico faguejiibuuhi diito
imino iimogobadi. Jaanoti naha Moocaani
miihaico faguehi miihai miyanotiro imino

mihicajineguiiha, m#haico iimimoti ificuuqui, diibo iimiibo iicabadi.

¹¹ M#ro magaajacuuhi m#noco ahaamimoro afagueeneri imo imo mihicatatihi, jilli m#noco aaivomaño. Jaano afagoonoco uguubuumo toonofeenedi gaayicifihi ticovo jeeb#ma iicanoco, bu sajeeb# iicaco icano.

Moocaani Ijico Muguubutino Aivo Ñhicuti.

¹² Jaaneguiiha am#haico neehi: Mesefatusu miyaavogofaño miniinovanoco, bu Cristoditi muhuumigonoco icano.*

¹³ Jaamoro iticovono j#haicoro miguiino am#hai sefa niinovatucurunoco mesefatusumoro Cristoma mofoo. Jaadi siino miniinovacujitih.†

¹⁴ Jaaneguiiha mesefaquifotomoro famoovamaryo sajeeb# mihica. Jaamo iimino ifima mihica. M#ro iimino ifima achahamo Aivoj#boco atyimejitih.

¹⁵ Jaaneguiiha mehesicini Moocaani aacigonoco saatoho gaayicitimo mihicadino. Jaabadiro bu saatohoba namita coohai uchuumusufimobadi mejeevadino. Jaamo saatoho ajashutimo imiyaavogomo miyaavogoco chuumusuutimo mihicahi.

¹⁶ Jaaneguiiha am#haiti saatohoba buhgueejedi gaigoom#ma icadino, bu Moocaaninehejeque mitihisudino. M#ro tolli

* **12:12** Griego ijiri noono: mesefatusu am#hai usene iniinovatono, bu am#hai memujene iniinovatono icano. † **12:13** Griego ijiri noono: Jaamoro iticovono j#haico miguiino am#haiti iimicutirutih siino iimitequi. Jaadi siino am#haico ciryjeevecujitih.

Esau mooni uhi iticono seenedi iicafinoco naajeubo safo machutahalliviro.

17 Miro amihairyo magaajacuuhi dojicuviro toonoco Esau agaayicinoco imuguurusumi diiboco tihisuubo. Jaaneri sihidi ataarunofaño tolli omoonuno siino imibachucafutucutihi.

18 Miro amihai israelmi jogaji ifagaji mududicijirugajivi ufuubadi masaatihi. Jaagaji cijigairi nifotocini uhi, bu jaagaji cironoguiino icauhi fucubadi icanoguiino, bu tolliro sefano quijeba icaunoguiino icano.

19 Bu tolliro muguubuutihi miriicu oojinoco, bu Moocaani icoco diitoma ihiimaaunoco icano. Jaano Moocaani ihiimaaunoco uguubuumoro sihidi dilluuhi: Mihaima iimaacuudiibo, noomoro.

20 Tolli nuumo Moocaani atajibaunoco iguiumoro ajaabicutimaño. Jaano jilli nuuhi: Ifagajico iquicumoco magaicaau guisibaneri, bu saatohoco aamigari magaicaau icano, bu asi iicaruuboco, noonoro.

21 Aivo jano sihidi ñihicuno ifuvusuumaño, Moise icauruubo nuuhi: Aivo ifñihicuri sihidi iguiiboro tererere icahi, nooboro.

22 Jaanoti naha amihai masaahi Sion iicagajjaago, bu Moocaani iicaabo cuumijaago icano. Jaacuumi niquejeo Jerusale cuumi, jaacuumifaño sihidi aivo ajashutino Moocaani toomominaa icahi.

23 Jaamo sahi igaicinihi Moocaanico iimomo. Jaabadiro bu masaahi Moocaani seeme niquejefaño imomono acaatiniciniimo iigaiciniimojaagovi. Tolliro bu Moocaani famoo dugaacuminaafi iicaabojagovi, tolliro

bu imino miyaminaa gaijaco Moocaani iimibachucuumojaagovi.

²⁴ Tolliro bu Jesujaagovi, bohono iimaa eetavominaafijaagovi, tolliro bu itijoho efefachucinino Abel tijoho janaaniciivi mihaico imino ijibogonojaagovi icano.

²⁵ Jaaneguiha mehesicini jaamo, mihaima ihi-imaaboco tihisutimo mihicahi. Miuro taajautimo, jaatyo jiejhallivi diitoco Moocaani unuurunoco uguubuutimo. Jaanegui imi mihai mataajajitirahi onono niquejefañoti mihaico ocoovaaboco muguubutihachiji.

²⁶ Miuro Moisema ihiimaausumi Moocaani ico jinijeque maryibasuuhi. Jaabo nuuhi: Siino bu safooro maryibasuji jinijeque, bu niquejeque icano, nooboro.

²⁷ Jaamaño: Siino bu safooro maryibasuuji, onoonoti magaajahi, diibo eheetavuuno paryi amaryibanoco ifinisujinoco. Jaanobuuna idinoro atyuuvejino amaryibatino.

²⁸ Jaanoti naha Moocaani ihaivojico mihaico aacino maryibajitihhi. Jaanohallivi masi Moocaanico mejeecivomoro mihimequi, ñhicugomoro bocigomoro icano. Jaaneri diibo imo imo iicaqui.

²⁹ Miuro Moocaani cijigai ifinisufinobadi jeevahi.

13

Jilli Moomonihachiji Moocaani Imo Imo Icaji.

¹ Jaaneguiha Cristofenedi amihai nahabomi iicamoma magajicasinoco mejeevesudino.

2 Amiihai ijavi agasemeque imino magaayicihiica. Miiro tolli omoonihicaumaño saatoho Moocaani toomominaaco ijafaño gaayiciuhi, diito Moocaani toomominaa iicaunoco gaajatimoro.

3 Tolliro bu mehesafoto civojafaño iicamoti, diitoma sano civojafaño mihicamobadi. Bu tolliro idaasuno iicamoti mehesafoto, tolliro bu amiihai idaasuno mihicajirumaño.

4 Tolliro bu mataabavacasicuumo imino mihica. Amiihai taabavacasico mimihininidino. Miiro Moocaani aamiji aajevamoco, bu buhigueejedi sitaajema iicamoco icano.

5 Bu nihibamico sihidi mihimoyicidino, amiihaima iicadinomaryo imo imo mihica. Miiro Moocaani jilli nuuhi:

Ico jeevesujitih, bu ico gañijitih icano, nooboro.

6 Jaaneguiiha iguitimoro meneejirahi:

Aivojibo tahamusuminaafi iicaabo. Jaamaño iguitih miyaminaa uco omoonijirunoco, noomoro.

7 Tolliro bu mehesafoto amiihaico atajibajiibuumo iicajiibuunoco, bu tolliro amiihaico Moocaani ijico jibuguumo iicajiibuunoco. Jaamo diito ivi miyaavogoco magaajamoro tolliro momooni.

8 Miiro Jesucristo diiboro fahijivaro icaabo, ubuunavatibo iiji icahiniboro, bu fahijivaro iicajiibo icano.

9 Jaaneguiiha amiihai siyomojibogo agaajaratinoco magaayiciuudino. Jaanoti naha aivo imino mojeebino Moocaani gaiji sefaco agaayicino. Jaanoti toono machutahallivi

atajibbanoti mojeebino sefaco gaayicijitirahi. Miŕo toonoco eheetavurumo, ¿toonofañodi jinejebaco icitatihí?

¹⁰ Jaanoti naha miŕhai Moocaanico mejeecivono siibadiŕo jeevahi. Jaamaño sacerdotemi, eedeehimihijafaño ejeeçivejibuubadi omoonihicamo, miŕhai jeeçivofaño iicajitirahi.

¹¹ Miŕo judiomí sacerdotemi aivojibo asimi tiŕjohoco aivo iimihigo onooŕigovi satyefihi, imitico ibuusuqui tooneri jeeçivomo. Jaanoti ifaamoco tuucuumiti buhigovi jigasunicimo.

¹² Jaabadiro bu cuumiti buhigovi Jesu guijeveuhi, miyaminaa imitico itijeheri ibuusuqui.

¹³ Jaaneguiiha masi Jesujaago mefeequi cuumiti buhigovi, diibo nucufesuno iicaubadiŕo micaqui.

¹⁴ Miŕo jiijehallivi miŕhaidi chahacuumi ufucuro ifinjitino cuumi. Jaamaño miguiinehicahi ufucu asaajino cuumico.

¹⁵ Jaaneguiiha fahijivaro masi Moocaanico mihimehicaqui Jesucristofeenedi. Miŕo jino mihimono mojeecivo iicanoco, masi fahijivaro meheetavehicaqui. Jaaneguiiha masi mihimequi moojiri.

¹⁶ Jaamoro majabajeevedino imino moonihicanoco, bu saatohoma miŕifocasihica amiŕhaima iicanehejeque icano. Miŕo jilli mejeecivono Moocaanico imo imo moonihi.

¹⁷ Bu amiŕhai jibogominaaguinoví miminifotomoro diito amiŕhaico onoonoco: Jii, meneehica, miŕo diito amiŕhai jeebinooco ootomomo iicamaño. Miŕo amiŕhairyo magaajahi diito amiŕhai jeebinohallivi Moocaanico

ij#beguejinoco. Jaachii# diito Moocaani dudicamaajeque eheetavonoco imo imo moonijimo. Jaanoti imo imo moonitimo idaasunoba omoonihachii#, ¿am#hai jinejebaco toonoti mihicijitirahi?

¹⁸ Tolliro bu mohalliv# Moocaanima mihiimaahica. Mi#ro m#hairyo magaajahi mohesamaaje imono iicanoco, fanoovav# imino mihicagonoco mihimogomaño.

¹⁹ Tolliro bu am#haico neehi: Jaamo Moocaanima tahalliv# mihiimaahicahi, diibo uco siino goovano am#haijaagov# igalluuqui.

Niino Iimaa.

²⁰ Jaabo Moocaani sajeeb#co aacifiibo, Mohaivoj#bo Jesucristo ita toomominaafi aivo sihidi ejeevaabo it#jeheneri bohono iimaaco imiyaacaruuboco siino guijevafañoti ubuheetesuubo,

²¹ am#haico iimibachuqui. Jaamo fanoovav#iro imino mihicahi. Jaamoro diibo imogobadi mihicahi. Jaabo bu mofifaño iimogonoco imooniqui Jesucristofeenedi. Jaaneguiiha Cristoco macahacisu fahii#varo. Fine.

²² Tañahabomi, majaabici jino am#haico afaj#n#bo onoonoco. Mi#ro am#haidi jihaameque m#dinoro caatin#hi.

²³ Bu tolliro imeguehi am#hai magaajanoco, monahabo Timoteo c#vojat# ihinucunoco. Jaabo goovano agasehachii#, diiboco satyeji am#haico emeecitodi.

²⁴ Tolliro bu pary# am#hai j#bogominaaco taajico mahaci, bu tolliro pary# miyaavogofañodi monahabomi iicamoco taajico mahaci icano,

tolliro bu Italiari iicamo monahabomi
amihaijaago iijico galluuhi icano.

²⁵ Jaafa paryi amihaco Moocaani imino
moonihi. Fine.

Moocaani iijj
New Testament in Muinane (CO:bmr:Muinane)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Muinane

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Muinane [bmr], Colombia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Muinane

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
ee143c59-0697-5cd3-8fac-4f9da98f0b30